

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelytől, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közöltnék.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 80 krajczár belföldi díj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkal még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

A háromszéki vasút.

Kézdi-Vásárhely, 1889. január 4.

Ugy értesültem, hogy a leendő háromszéki vaspálya műszaki bejárása kezdetét vette, vagy már meg is történt. De a fama azt is beszéli, hogy midőn az illető mérnök az orbai territoriumot bejárta, kétségét fejezte ki a vasutnak ottani létesíthetése iránt. „Si non e vero, e ben trovato.“ Magam is azon nézetben vagyok, hogy az imecsfalvi, szörcei, czofalvi, nagyborosnyói territoriumon vagy azoknak környékén, ha nem is lehetetlen a vaspálya átvezetése, de tömördek költségbe kerülend, mely, igaz, a vállalkozó dolga, de a bekövet-

zendő árvizek ama vidékek lakóinak még több kárt fognak okozni.

Ugyanis Orbaiban nevezetesen Imecsfalva, Kovászna, Páké, Barátos, Nagy-Borosnyó, Czofalva, ha egy kis árvizes idő jár, uszni fognak, elönti a víz határait, s mindazon patakok, melyek ama községekre a gelenczei, kovásznai, zabolai, papolczi és zágoni erdők-ből lecsapnak, össze fognak a vasuti töltések miatt még jobban torlódni; s meg fogjuk érni, hogy azok el fogják zárni ama vizek eddigi lefolyásait, permanens lesz a víz ama községek határain; a belvizek, bármennyi hid lesz is, noha legio lesz azok száma, állandók lesznek, mint a Tisza folyam környékein; veszélyeztetni fogják a termékeny szántóföldeket és kaszálókat; lesz állandó posvány; dusan fog teremni a káka és nád, s lesz a csíknak és piócának állandó tanyája; lesz állandó kutforrasa mindenféle miasmatikus betegségeknek, járványoknak stb.

Eltekintve ezektől, eme tervezett vasutnak forgalma sem lesz. Lehet gondolni, nem kell oda nagy ész, hogy Kézdi-Vásárhelyről, hova Brassó 58 kilométer, nem fognak a tervezett vasuton, mely mintegy 110—120 kilométerre, tehát két annyi távolságnál is nagyobbra van számítva, soha még egy méter-mázsa, tengelyen szállítható árut is liferálni. Mert a tengelyen való szállítás, tekintve a székely fuvarosok nagy számát és olcsóságát,

mindig jótányosabb fog lenni, mint ama vasuton. De a tengelyen való utazás és szállítás gyorsabb is fog lenni. Kézdi-Vásárhelyről jó két lóval Brassóba 4—5 óra alatt könnyen be lehet egy hajtással menni, s tekintve a vicinális vasutak ismert gyorsaságát (?) alapos a gyanum, hogy amaz ut 7—8 órát is igénybe fog venni.

Azonban Kézdi-Vásárhely városa és Kézdivel igazságtalanság is fog történni. Mig a tervezett vaspálya egész Sepsit és Orbait keresztül szeli, Kézdiinek csak határát fogja érinteni, Szentkatolnától Kézdi-Vásárhelyig; de azért mi kézdiek, ép úgy fogjuk a rovattal ezen pár kilométerért fizetni, mint akár Sepsit, akár Orbait. Lehetséges, erre a „nagy szabásu politikuskok“ azzal fognak felelni: miért emlegetem a partikulárizmust? De erre azzal felelek, hogy épen a partikulárizmus folytán született meg amaz abszurd vasuti tervezet, mely ciklik-czakkosan futna végig Háromszék vidékein. Ne az erdővállalkozóknak, kik, mint a hernyó, ha leették a fa levelét, tovább mennek, hanem magunknak építsünk vasutat, mely legyen olcsó, rövid és gyors.

Gondolkozzanak az intéző körök, mig nem késő, s ne erőszakoljanak Háromszék megyére egy oly vasutat, melynek nem lesz forgalma, mert drága lesz, mert lassu lesz, mert azon utazni s szállítani idővesztés lesz, s igyekezzenek a közigazgatási bejárás

A „Székelyföld“ tárczája.

Bertához.

Emlékszel-e, mint szedtük együtt
A rét himes virágait?
Azt hittük akkor: lelkeinknek
Megtartja az ég álma!...

Kis hárskalapban mint szökeltél
Koszorut fonn énekeim,
És édes vágygyal csüngve rajtam:
Hogy nyujtád azt akkor felém!...

Emlékszel-e az esküvésre?
Melyben lehittad az eget:
Hogy szived másnak nem nyilik
S csupán csak engemet szeret!...

Az ég e titkot el nem mondja,
Zsongó hab erről nem regél:
De titkolja bár ég s föld mindezt,
Arczom elárul és beszél!

S ha majd a sirnak mély ölébe
Pihenni szállók én alá,
Fejfámra egy kiomló könnyed
Legszebb koszoru lesz reá!...

Szabó Lajos.

Sáros időben.

(Elmélkedés.)

Irta: Harmath Jenő.

Köztudomásu dolog, hogy itt Kolozsvártt tömördek sok szép leány van; már pedig a hol sok

a szép leány, ott gomba-módra felszaporodnak a szerelmes poeták, kik zöngeményeikkel úgy-úgy megostromolják az eget, hogy az kinjában bőven hullatja könnyeit, a kővér esőcseppeket. Valamint egy bizonyos állat hangjára esős időt szoktak következtetni az emberek: úgy én is ezt a lucoskos időt a számtalan szerelmes poeta szivhangjainak tulajdonítom. Hópelyhek gyanánt ezernyi sokaságban borítják el földünket a lyrai termelvények, de ha megfogjuk valamelyiket, hogy mélyebben vizsgálhassuk: eltűnik, elolvad, s a mi hátramarad, az csak egy kis vizenyös semmi.

De térjünk vissza a sárhoz.

Sokan szidják, átkozzák a lucoskos időt, pedig van annak számtalan hátránya mellett számos előnye is. Egy sáros nagyvárosi utcában (ez ellentétnek látszik, de ezt az ellentétet Kolozsvár ki tudja egyeztetni) végig menni érdekes dolog.

Van egy sport, melynek tizetésére csak a sáros utca alkalmas. E sport szakszerű elnevezése: őrászemléstet. Sportman: minden jóra való fiatal ember.

A jóhiszemű hölgyecskék, a tapasztalatlan, de tapasztalható bakfisok, az ártatlan arczu (de csak arczu?) felső-leányiskolai növendékek, a hosszú ruha által csak nem rég felavatott nagyleányok sokszor nagyon is merész és kaczer mozdulatokkal emelintik meg riktó vörösbélésű szoknyaikat, — védendő a sártól — nem is sejtve, vagy talán nagyon is jól tudva, hogy hátul egy pár dandy sovár pillantásokat vet reá.

Azután következnek a megjegyzések, bámuló felkiáltások, vagy kicsinylő nyilatkozatok. A szereplő hölgyek részéről egy pár haragosan villogó szem, mély elpirulás, a mi azonban ritkaság.

Tinike így kiált fel:

— Oh a szemtelen! (Értsdalatta: „oh a kedves!“)

Czenozi néni a régi jó időket emlegeti, mikor nem volt ilyen romlott a fiatalság.

— Hej, az én időmben világos nappal még a jegyesek sem csókolóztak!

— Hanem mikor a nap lement... — hangzott hátulról.

— Menjenek a pokol fenekébe! — fortyan fel Czenozi néni.

Sők el is mennek, de nem a pokol fenekébe, hanem a legközelebbi kávéházba.

Ebben áll e sport lényege.

Az idő szörnyen kiállhatatlan, akár csak egy unalmas társalgó. A phantasia hasztalan igyekszik rózsaszinben tüntetni fel a világot, csak fekete és sáros az, mint az utca sara, melyet taposunk. Hjah! A csuf idő nagyban előmozdítja a pessimistikus hangulatot.

Ime, így vagyok én is. Pessimista vagyok. Azt hiszem, hogy a nagy templom körüli épületeket sohasem fogják lebontani, azt hiszem, a vas-hidat csak ősz fejjel ha megérem, azt hiszem, hogy a kézdivásárhelyi sétateren csak unokáim fogják élvezhetni a balzsamos levegőt, azt is hiszem, hogy a háromszéki vaspályán nem egyhamar lesz vasuti szerencsétlenség, szóval mind olyan dolgo-

alkalmával a cikkek-czakkokat s az ívek görbüléseit / lehetőleg egyenesebbekké tenni, hogy ez által is a vaspálya hossza rövidebb legyen s rendeltetésének inkább megfelelhessen.

Egy érdeklődő.

A mozgósításhoz. A belügyminiszter körrendeletben hívja fel a törvényhatóságokat, hogy a hadsereg létszámához tartozó azon szolgabírák, valamint községek és körjegyzők névjegyzékét, a kiknek az 1889. év folyamán netán elrendelendő mozgósítás esetén a mozgósítás 15-ik napjáig polgári alkalmazásukban való meghagyása a közszolgálat érdekében szükséges, ez év február 15-ik okvetlenül terjesszék fel.

A német nyelv a középiskolákban. Csáky Albin gr. közoktatásügyi miniszter a tankerületi főigazgatókhoz körrendeletet intézett a német nyelvnek a középiskolákban való tanítása érdekében. A miniszter utasítja a tank. főigazgatókat, hogy jövőben a német nyelv tanítására az eddigénél nagyobb súlyt fektessenek, a vizsgálatok alkalmával e tantárgynál több szigorral járjanak el, hogy így elérhető legyen a tantervek azon követelménye, miszerint a felső osztályokban a német nyelv szolgáljon a német nyelvi és irodalmi tanítás nyelvéül is. Ez irányban az intézetek igazgatóit teszi felelőssé. Minthogy pedig a cél kellő ügykezettel és szigorúsággal könnyen elérhető, az órák számának szaporítását nem látja szükségesnek a miniszter. Továbbá sok intézetnél a helyi speciális viszonyok miatt különleges intézkedések szükségére foroghat fenn. Erre nézve felhívja a miniszter a tank. igazgatókat, hogy a helyi szükségességet látják, utasítsák az illető igazgatókat és tanárokat a helyi viszonyok tanulmányozására.

SZEMLE.

A nap legfontosabb eseménye a szerb kormány lemondása. Alig hogy az új alkotmányt megszavazta a nagy szkupstina, a radikálisok, a kik a szkupstina óriási többségét alkották, foglalják el a kormányt. Krisztics pénteken beadta lemondását a maga és miniszterársai nevében. Milán király még nem fogadta el a lemondást, de bizonyos, hogy elfogadja.

A Kreuzzeitung pétérvári levelezője a háború eshetőségeiről írva, arra a következtetésre jut, hogy ez évben a béke nem lesz megzavarva. Az orosz hadi készülődések kényelemmel folynak és korántsem oly mértékben, hogy Oroszország támadásra gondolhatna. Kedvező momentum a császár békeszeretete is. A császár nem katonás ember. Lovagolni nem szeret és katonai ügyekkel csak kötelességből foglalkozik. Ehhez járul még az a körülmény, hogy a borkii katasztrófa, a mint most már be van bizonyítva, nihilisták műve volt. Ezt a levelező egy magasrangú személyiségtől hallotta.

kat hiszek, a mire más emberek azt mondhatják: „Ne legyen olyan pessimista!” Hjah! az időjárás...

Előveszek egy újságot. Dörgedelmes vezércikk a sikkasztások ellen; végeredmény, hogy ennek is az átkos Tisza-kormány az oka. Mert ha Tisza nincs, nincs corruptio; ha nincs corruptio, nincs sikkasztás; ha nincs sikkasztás, van 42000 frt; ha van 42000 frt, van Kokán; de ha van Kokán, már nincs 42000 frt stb. stb.

Ugy-e, milyen könnyű dolog a kormányt szidni? Népszerű, de nem háládatos munka.

Olvassunk tovább.

„Felszólalás a kolozsvári állandó Orpheum ellen.” „Mi is az az Orpheum? Egyszerűen egy üzlet, a hol sub titulo ének, zene, műsor etc. jutányos belépti díj mellett női bájok láthatók és no de csitt!”

S egy ilyen banda Kolozsvárt állandósítva. Szegény skriblernek, mit is erőlködtek közérkölciséget hangoztatva, s az intező körök figyelméért kiabálva? Hisz tudhatnátok, hogy a káviár nagy uraknak való eledel, már pedig ilyen van nálunk bőven. A sót a vén keeske (városi tanácsos) is megnyalja.

De miféle zsidbadság? A betűk összefolynak, az újság kisiklik kezemből —, s én egészen más helytt vagyok.

Az a hír, hogy a német hadügyi kormány elállt ama szándékától, hogy rendkívüli katonai szükségletekre ötven millió márka hitelt kérjen a parlamenttől, nem bizonyult valónak. Mint Berlinből jelentik, a német hadügyi kormány mégis igénybe veszi az említett összeget s a megfelelő javaslatokat legközelebb a képviselőház elé fogja terjeszteni.

A Morier-ügy foglalkoztatja most nagy mértékben Németország közvéleményét és sajtóját. A Kölnische Zeitung ugyanis nem rég bizonyos leleplezéseket tett, melyek — ha valóknak bizonyulnak — Morier angol nagykövetet fogják kompromittálni. E leleplezések szerint az 1870—71-ki porosz-francia hadjárat alkalmával Bazaine francia marsall Morier akkori darmstadti angol nagykövettől felvilágosításokat kapott a német csapatok mozdulatairól, melyeknek következtében Bazaine a németeknek érzékeny veszteségeket okozott. A Kölnische Zeitung ez állítását Deines őrnagy jelentéseivel bizonyítja, a ki ezelőtt 3 évvel Madridban kihallgatta Bazaine-t. Morier e leleplezésekkel szemben közli az angol lapokban a közte és Bismarck H. gr. között e tárgyban folytatott levelezést, s egyszerűsind közöl Bazaine-től egy levelet is, melynek alapján a K. Z. állításait valótlannak nyilvánítja. E közlés szerint Morier a múlt hónapban a felmerült mende-mondák rolytán felszólította Bismarck grófot, mint gentle-mant és jellemes férfit, hogy a Köln. Z. ragalmát a Nordd. Allg. Z. ban czáfoltassa meg. De Bismarck gróf e kérését megtagadta. Ezért teszi most közzé Morier gróf a e tárgyban folytatott levelezést. A német lapok kétségbe vonják, hogy a Bazaine-nek tulajdonított levél csakugyan Bazaine-től származnék. A Köln. Z. fentartja állításait.

A Frigyes császár naplójának közzététele miatt fogságra vetett és vád alá helyezett Geffekent a német birodalmi törvényszék szabadon bocsátotta. E szerint a kancellár a császárhoz ez ügyben intézett jelentésével, melyben hamisításról és hazarúlásról beszélt, csunya kudarcot vallott. Berlini konzervatív és nemzeti szabadelvű körökben a legnagyobb levertség és megzsidgyenyülés uralkodik e fordulat miatt.

A regále végrehajtása.

(Vége.)

2. Ha az 1886. év végéig az italméresi jog rendezése hatósági jogerejű határozattal befejeztetett, vagy legalább a rendezés iránti eljárás megkezdett s a jogosult azt állítja, hogy a rendezés meg nem történte idején jogát nem jövedelmezhetette úgy, mint egyébként jövedelmezhetette volna.

A) Ha az 1882—1886-iki öt évi időszakban volt egy vagy több, melyek jövedelmében a rendezés utáni állapot kifejezésre jut: a jogosult egyszerűen kéri, hogy a kártalanítás alapján ezen bebizonyítandó évi jövedelmét képezze;

B) ha pedig e rendezés utáni állapot a fenti időszakban még kifejezésre nem jut, akkor:

a) tartozik a jogosult hatósági írásbeli határozattal igazolni, hogy 1886. év végéig az italméresi jog rendezése hatósági jogerejű határozattal

befejeztetett, vagy legalább a rendezés iránti eljárás megkezdett;

b) bérszerződésekkel, áruvásárlási jegyzékekkel s hasonló bizonyítékokkal igazolandó, hogy az italméresi jog haszna a rendezés után nagyobb, mint előtte volt;

c) ha a jogosult a kártalanítás összegét a szomszédos s a hasonló természetű italméresi jog tekintetében ugyanoly körülmények között levő községek jövedelmének figyelembe vételével ohajtja megállapíttatni, névszerint megjelölendő a község vagy a községek, melyek jövedelmének figyelembevételét ohajtja;

d) nyilatkozni tartozik az iránt, hogy maga a bejelentő fogja-e s ha nem ő, ki fogja bérbe venni a kérdéses italméresi jogot az esetben, ha a kincstár követeli, hogy a kártalanítási összeg jövedelme bérlet által biztosíttassék.

3. Ha valamely törvényhatósági joggal felruházott város hivatalosan felülvizsgálat zárszámadásai, haszonbéri szerződés esetén, a haszonbéri szerződés szerint is, az italméresi jogból több hasznót huzott, mint a mennyi adó-alapul felvétellett.

Ez esetben a bejelentés alkalmával:

a) csatolandó a zárszámadás s igazolandó, hogy az erre hivatott hatóság által jóváhagyatott;

b) nyilatkozni tartozik a város az iránt, hogy maga fogja-e, s ha nem, ki fogja bérbe venni a kérdéses italméresi jogot az esetben, ha a kincstár követeli, hogy a kártalanítási összeg jövedelme bérlet által biztosíttassék?

4. Ha az italméresi jog után jövedelmi, illetve tőkekamat- és járadékadó nem fizettetett ugyan, de a jogosult bebizonyítja, hogy az által, vagy az italméresi jog gyakorlója által fizetett kereseti vagy egyéb adó alapjául szolgáló összegben az italméresi jog jövedelme is felvétellett s így a jövedelem is meg volt adóztatva.

Ez esetben a bejelentés alkalmával, vagy

a) melléklendő magánjogi törvényeink értelmében, teljes bizonyító erővel bíró okirat alakjában kiállított bér- vagy haszonbér-szerződés, vagy más okirat, melynek tartalmából kitűnik, hogy a bér, haszonbér után, vagy más módon hasznosított tárgy, dolog, vagy jog hasznában egyuttal valamely italméresi jog haszna is befoglaltatik, ilyen bizonyíték használatánál, ugyancsak a bejelentés alkalmával kell a jogosultnak vagy csatolni egy olyan adókönyvet, adóajstromot, esetleg adókiszabási iratot, melyből kitűnik, hogy az italméresi jog hasznát is magában foglaló jövedelem után valamiféle adófizetést tanúsított, fent említett iratokat csatolni nem tudná, azokra a hatóságnak, melynél s a számnak, mely alatt őriztetik, pontos megjelölésével hivatkozni, vagy

b) csatolandók olyan adókönyvek, adó-bevallások, adókievési lajstromok, az ezeknek készítésénél használt adatok, az adókievők és felszámolási bizottságok, a törvényhatósági köz-igazgatási bizottság és a pénzügyi közigazgatási bíróság tárgyalási iratai és jegyzőkönyvei, melyekből kitűnik, hogy az ezen iratok alapján kiszabott adó alapjául az italméresi jog haszna is szolgált, de ez esetben ugyancsak az igény-bejelentésben meg kell a jogosultnak nevezni egy, vele hasonló körülmények közt levő, hasonló alapon adózó, de italmérest nem gyakorló olyan adófizetőt, a kinek adójával, ha a jogosult adója összehasonlítottatik, kitűnik, hogy a jogosult azért lett több adóval

Ugy látszik, elaludtam. Nem áruolom el, melyik újság hozta létre e jótékony eredményt.

... A kézdívásárhelyi sétatéren vagyok. (Boldog álom!) Nagy néposódület van, idegen állatok ordítása, lótas-futás, engem is elragad az ár, én is futok. Egy állatsereglet halad el szemeim előtt, vezérként egy hatalmas elefánt szerepel, ormánya emlékeztet Pulszky papára; nyomban utána cynikus kinézésű egy- és kétpúpú tevék, vadlovak, mogorva tekintetű bölények, afrikai szamarak ballagnak éktelen bögés közepette. Szent Isten! Hisz ez a m. t. akadémia! (Ezt a rossz álmot a B o l o n d I s t ó k-nak köszönhetem.)

A karaván elhalad, a sétatér lombos fái eltűnnek, az egész táj egy kopár sivatag, csak távoli kutyaugatás hallszik.

— Kínosan mozgolodom székemen, s ime — egy új kép.

Csikorgó hideg tél. A környékben Seps-Szentgyörgyre ismerek. Vidám kacagás, gyermek-zsibaj, egy-egy nő sikoltás. Mi lehet az?

Ah! hisz ez egy pompás jégpálya. (Vajjon csakugyan jól látok-e?) Igen bizony! Számos ismerős arc suhan el melletttem s én csak bámulok.

Egyszerre recsegő verki-hangok; egy rongyos, didergő gyermek; a Fischerin du kleinet naggyagta.

A hatás rögtöni.

A jégpálya egyre türesebb, mindenki rémült arczoal oldja le koresolyáját s füleit bedugva, rohan haza. A kemény jégpáncél is megindul a „Fischerin du kleine” bájos és új zenéjén, ropogni kezd.

Én bevonulok a melegedő házikóba. Az asztalon egy „Székely föld”-et látok. Nézem, hogy frisse-e? Dátum 1930. Na ez ugyan friss! Nézem, ki a szerkesztője. Legeslegifj. D. J. Tyhuh teringettét, ez aztán érdekes!

A vezércikk arról panaszkodik, hogy milyen lanyhák most a képviselőválasztások, s hogy ez az állapot így tűrhetetlen, számosan tönkre mennek a régi politikai kapacitások, koldusbotra jutnak, szóval jó volna egy kis corruptio, mert hejh! a boldogult Tisza-kormány alatt a szegény ember legalább minden 5 esztendőben egyszer tele ette és itta magát. Most ez az átkos Apponyikormány csak erkölcsi prédikációval traktál.

Távírat. A Kézdí-Vásárhely és Seps-Szentgyörgy között közlekedő ma esti személyvonat kisiklott. Emberélet nem esett áldozatul.

Napi hírek. A Zsigmond-téri 214. számú villanyos lámpa az éjjel nem égett; kérünk intézkedést! — A helybeli közművelődési egyesület ma alakuló gyűlést tart.

A lapot kiejtettem kezemből, s úgy éreztem

megróva, mert italmérést gyakorolt; ha a jogosult az adóiratokat becsatolni nem tudná, azokra oly módon kell hivatkozni, mint a hogy az az előző a) pontban előadatott.

5. Ha az italmérési jogot a jogosult 1882. évi január 1-eje óta az államtól szerezte meg és a rendes eljárástól eltérőleg a vételár alapul vételével kívánja magát kártalanítani.

Ez esetben a bejelentéssel egyidejűleg:

a) tartozik a jogosult adásvételi szerződéssel, árverési, illetve ajánlati tárgyalási jegyzőkönyvvél, vagy más hasonló okirattal igazolni azt, hogy a jogot az államtól 1882. évi január 1-seje óta vette s mily módon vette meg;

b) tartozik nyilatkozni az iránt, hogy az italmérési joggal az államtól megvett s annak hasznosítására szolgáló ingatlant mire becsüli.

6. Ha a jogosult a törvényben megengedett adatokkal vagy módon (10. §. első és második bekezdése) bebizonyítja, hogy az italmérési jog után tényleg nagyobb tiszta jövedelme volt, mint a mennyi után az adó fizetett.

Ez esetben a jelentés alkalmával, vagy a) tartozik a jogosult 1886. évi december 31-ke előtti időből eredő, hitelt érdemlő olyan írásos adatot mellékelni, melyekkel igazolni képes, hogy az 1882. évi január hó 1-től az 1886. évi december hó 31-éig terjedő időben megadózott italmérési joga után tényleg nagyobb tiszta jövedelmet élvezett, mint a mennyi után az adó fizetett; vagy

b) ha a jogosultnak hitelt érdemlő szerződesei, számadásai, vagy hitelt érdemlő okiratai nincsenek, tartozik bejelenteni a bizonyítás azon módját, melylyel teljes hitelt érdemlőleg igazolni képes, hogy tényleg nagyobb jövedelmet élvezett, mint a mennyi után adó fizetett;

c) az előző b) pont esetében tartozik a jogosult az italmérési jog hasznosítója által forgalomba hozott szeszes italok mennyiségéről adatokat: a bornál, sörnél a fogyasztási adó kivételéről, vagy befizetéséről szóló iratokat, a szesznel áruviteli jegyzékeket, vagy legalább valószínűvé tenni, hogy az italmérésből huzott tényleges jövedelem nagyobb volt, mint az adó alá vont; végre

d) mind az a), mind a b) pont esetében tartozik a jogosult név szerint megjelölni egy olyan szomszédos s hasonló italmérési jog tekintetében ugyanoly körülmények közt levő községet, mint az, melyben a kártalaníttatni kért italmérési jog gyakoroltatott s melynek adójövedelme azigénylő joga adójövedelménél aránylag mégis nagyobb.

Az ezen pontban említett bizonyítékok mind elfogadhatóságuk, mind bizonyító erejük tekintetében a legszigorubbán fognak mérlegeltetni, ennek folytán a jogosultak saját érdekében minden rendelkezésükre álló bizonyítékaikat használhatják fel és a felhasználásnál a legnagyobb gondtal járjanak el.

Ha a kártalanítás az ezen pontban szabályozott módon eszközöltetett, akkor a kártalanítás összegéből az adó alá nem vont jövedelem után járó állami adó és járulékaiknak négyszeres, esetleg nyolcszoros, ezenkívül a törvényhatósági és községi pótléknak egyszeri összege mindazon évekre levonatik, melyekre az adózás nem felel meg a tényleges jövedelemnek, továbbá a kártalanításnak ekként megállapított tökéösszege csak 1892. év végével lesz kiszolgáltatható.

magam, mint egy hazajáró lélek, ki lépten-nyomon oly dolgokra akad, a miket életében még álmodni sem mert.

Körülnéztem a szobában, egy törpe öreg emberült a szegletben, kezében szintén egy „Székelyföld” volt. A vérem elhűlt, az öreg az ujságot ette. Én azt híven, örültem van dolgom, már-már segélyért akartam kiáltani, de ő barátságosan megszólított s megkínált egy darabka „Székelyföld”-del, hogy egyem. Én nem mertem ellenszegülni s beleharaptam. Édes ize volt. Bámulva néztem az ujságot, s hát uramfia! vékony csukorlemezekből áll az egész s a betűk csokoládéval vannak rajta kirajzolva.

— Uram! Ez nem valami diszpéldány? — kérdém az öregtől.

Ő rám nézett, mosolygott s azt mondá:

— Ne teledje, hogy a XX-ik század közepe táján vagyunk!

A „Fischerin du kleine” megint felhangzik s én felébredek és körülnézek.

Megint a kávéházban vagyok. Lábam előtt az altató ujság, kezemben a kialudt szivar, körülöttem mosolygó arcok.

— Nem tanácsolom, barátom, hogy délben nagyon jól lakjál. Szörnyű álmaid lehettek! — mondá egy collegám.

— Beh kár, hogy csak álmok voltak!

Ugy-e önök is úgy gondolják, kedves olvasóim?

Ezen hirdetményben a bejelentés kellékei, bizonyítékok s azok alkalmazásának módjai csak kivonatolva és főbb vonalaikban vannak érintve, azokat s egyáltalán az eljárást egész kiterjedésben és részletesen a hivatkozott törvény és az annak végrehajtása iránt mielőbb kiadandó utasítás szabályozzák.

Budapest, 1888. december 31.

Meghívó.

A Kézdi-Vásárhely városi és vidéki „Rudolf”-kórház folyó évi rendes közgyűlése 1889. január hó 13-án vasárnap d. u. 2 órákor K.-Vásárhelytől a tanács háznál fog megtartatni, hová az alapító és rendes tagokat s mindazokat, kik e nemes ügy iránt érdeklődnek, bizalommal meghívjuk.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. Titkári, orvosi, gondnoki, pénztárnoki és számvizsgáló bizottsági jelentések.
3. A jövő évi költségvetés előterjesztése.
4. Bizottság kinevezése a jövő évi számadás megvizsgálására.
5. Jelentés a „Rudolf”-kórház javára történt használati jog bekebelezéséről a Kézdi-Vásárhely város tulajdonát képező 93. és 94. hr. sz. alatti kórházépületre.
6. Gondnokválasztás az alapszabály 6. és 16. §-ai értelmében.
7. Több folyó ügy elintézése és indítványok.

K.-Vásárhely, 1889. január 6-án.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Erdélyi Károly,

titkár.

Maghívó.

A veres kereszt kézdívásárhelyi fiók-egyletének 1889. évi január hó 13-án d. u. 2 órákor Kézdi-Vásárhelytől a tanács háznál nagytermében tartandó évi rendes közgyűlésére az alapító és rendes tagokat, valamint az ügy iránt érdeklődőket bizalommal meghívjuk.

A gyűlés főbb tárgyai lesznek:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. Jegyző évi jelentése.
3. Pénztáros évi számszámadása.
4. Számvizsgáló bizottság jelentése.
5. A tagoknak kisorsolása és választás.
6. Folyó ügyek, indítványok.

K.-Vásárhelytől, 1889. január 6-án.

Báró Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Vajna Károly,

jegyző.

Különfélek.

— A kézdívásárhelyi olvasó-egyesület folyó hó 6-án tartotta rendes évi közgyűlését, melyen azon sajnos eredmény merült fel, hogy némelyek tapintatlan eljárása folytán a választmányból több oly tag maradt ki, kik mindig hasznos szolgálatokat tettek a kaszinónak. Nézetünk szerint egy kaszinónak sohasem szabad bizonyos tekinteteket szem elől tévesztetni s az intelligencia egyik osztályát sem lehet ignorálni, mert ez csak az egyesület fejlődését akadályozza. Hisszük, hogy ez a sajnos esemény, melyet inkább tévedésnek lehet mondani, nem fog rossz következményeket szülni; a felháborodott kedélyek lassankint lecsillapulnak s a kaszinó továbbra is megmarad azon színvonalon, melyre utóbbi időkben emelkedett.

— Gróf Mikes Benedekné urnő által folyó hó 12-én saját kastélyában rendezendő mulatságra erélyesen folynak a készülétek s minden jel arra mutat, hogy ezen estély minden tekintetben sikerült leend. A nemes grófné — mint értesültünk — több kedves meglepetést készít vendégei számára. Eddig már 150-en jelentkeztek a részvételre a megye minden részéből. A műsor következő pontokból áll: 1. Wagner Richard „A bolygó hollandi” cz. dalművéből: a) Nyitány, b) Ballada, c) Matrózok kara, d) Lenta fonódala, zenerészletek. Előadják zongorán: Mikes Erzsébet és Emma grófnők. 2. Böldi László ur zongorajátéka. 3. Spanyol éjzene. Előadják zongorán: Mikes Erzsébet grófnő és Fuhrmann Irén urnő. 4. Magyar népdalok. Énekli Szacsavay Gyuláné urhölgy. 5. „A sákkingeni trombitás” cz. dalműből: a) Margit busongása, b) Trombitakisérlés, zenerészletek. Előadják zongorán Fuhrmann Irén urnő. 6. Énekel a zágoni

dalárda. 7. Wagner Richard „Siegfried” czimű dalművéből: a) Erdei madár jelzi Siegfriednek a Brunhildhoz vezető utat, b) Walhalla, zenerészletek. Előadja zongorán Fuhrmann Irén urnő. 8. Ifj. Dobay János ur felolvasása. 9. „Ima a harcz előtt”, dal Körnertől. Zongorán előadja Fuhrmann Irén urnő.

— Farsangi hírek. A bál-bizottságok elnökei folyó hó 7-én gyűlést tartván, a bálók sorrendje következőleg lett megállapítva: 1. Január 26-án a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet álarczos-bálja. Elnökök: Szabó Mózesné és Fejér Károly járásbíró. — 2. Február 2-án az olvasó egyesület álarczos-bálja. Elnökök: — 3. Február 9-én a kézdívásárhelyi „Stephanie” menedékház társas-estélye. Elnökök: Ifj. Tóth Istvánné és Pásztohy Tibor albiró. — 4. Február 16-án a kereskedő-ifjúság elite-bálja. Elnök: Fejér Antal. — 5. Február 23-án a kézdívásárhelyi jótékony nőegyesület álarczos-bálja. Elnökök: Székely Jánosné, Nagy Lajosné és Dobay János.

— Fényes álarczos-bál. A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára e hó 26-án az eddig mindig kiváló pártfogásnak örvendő álarczos-bál meg fog tartatni. A derék rendező bizottság ha névsorába fel nem vehetett is mindenkit, de annál szívesebben veszi, ha az ügy iránti tekintetből mentől számosabban tekintik magukat rendezőknek, s úgy helyben, mint vidéken mindent megtesznek arra, hogy e bál jó hírnévét tovább is fentartsa, s a kedélyes mulatság mellett e segélyre szorult human intézetünk gyámolitva legyen. E mulatság úgy berendezés, mint kellemben kifogástalan leend s reméljük, hogy városunk és vidékünk közönségének színet-javát ez alkalommal is szerencsések leszünk körünkben üdvözölni. A rendező bizottság a meghívóban nem jelzett meglepetésben akarja a mulató ifjúságot részesíteni. Előre tehát, kezdjük jól a farsangot!

— Esküvő. Jakab József gyergyószentmiklósi m. kir. erdész, Jakab Elek kitűnő tudósunk fia, folyó hó 3-án vezette oltárhoz Lázár Menyhért ügyvéd, a csikmegyei havasi javak igazgatójának kedves és szép leányát: Izát. Az esküvő az örm. szert. egyházban tartatott meg. Állandó boldogságot kívánunk az új párnak.

— Mulatságok. A gyergyószentmiklósi koresolya-egylet által rendezett Sylvester-estély igen jól sikerült. Bevétel 50 frton felül volt. A polgári olvasókör bálja folyó hó 26-án lesz.

— 196-ik közlemény a kifizetett alapítványokról. Seethal Ferencz a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézetnek 100 frt, a kézdívásárhelyi „Stephanie” menedékháznak 100 frt, a k.-vásárhelyi oltár-egyletnek 50 frt. Fogadják a nemes szívi alapító a jótékony intézetnek nevében leghálásabb köszönetemet. K.-Vásárhely, 1889. január 6-án. Báró Szentkereszty Stephanie, fennbibi intézetek elnöke.

— 197-ik közlemény a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet részére az 1888-ik évi karácsonyfa-ünnepegyre Budapestre tett szíves adakozásokról. Gyűjtő: Tekintetes Szóts András szeretetházi igazgató Budapest. Borsay János, Szabó Dezső, Vecseri Lajos, Magyar József, Rákóczy József és Szóts András 1—1 frt; Turcsák András és Koczurek Károly 50—50 kr. Összesen 7 frt. Fogadják a buzgó gyűjtő és a nemes szívi adakozók szíves adományaiért a védtelen árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket. Kézdi-Vásárhelytől, 1889. január 4-én. Báró Szentkereszty Stephanie, elnök. Vajna Károly, jegyző.

A közönség köréből.*

Szabadalmazott szédelgés.

Ajánlva a t. szolgabírák és városkapitány urak becses figyelmébe.

Van itt K.-Vásárhelytől egy pár ex-kereskedősegéd, s tudok egy ex-vendéglostról, kik bizonyos varrógép-raktárosok ügynökeinek adják ki magukat, a vidéken és városban is házról házra járnak, s a tapasztalatlan gazdák, gazdasszonyok és leányoknak addig beszélnek, addig ajánlják a nem látott és ki tudja melyik raktárban levő varrógépeiket 65—70 frtéért, sőt magasabb árban is, — persze csak egy iráskára, vulgo váltóra, kell neveiket leírni — mig az üzletet megkötik, s a megrendelők kapnak egy 35—36 frtot alig erő és sokszor használhatatlan varrógépet.

Egy ily csavargó ex-vendéglostról már többeket rászédett, kire föl hívom az illető hatósági közegek becses figyelmét.

Ideje volna ezen szédelgőket morosra tanítani s szédelgéseiknek útjait bevágni.

Kézdi-Vásárhelytől, 1889. január 5.

Egy érdekelt.

* E rovat alatt helyet adunk a közérdekű felszólalásoknak, de a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

